ภัทรทีรา นาคลำภา 2551: ศักยภาพภูมิปัญญาไทยด้านอาหารพื้นบ้านภาคกลางด้าน ตะวันตก ปริญญาคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชา คหกรรมศาสตร์ ประชานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์อบเชย วงศ์ทอง, วท.ม. 280 หน้า

ศึกษาเรื่องศักยภาพภูมิปัญญาไทยค้านอาหารพื้นบ้านภาคกลางค้านคะวันตก มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดอาหารพื้นบ้าน และศักยภาพอาหารพื้นบ้านไทยค้านแหล่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การผลิตในเชิงพาณิชย์ การเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ และการถ่ายทอดภูมิปัญญา กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 72 คน โดยการสุ่ม ตัวอย่างแบบ Multi-Stage Random Sampling และเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า อาหารพื้นบ้านภาคกลางด้านตะวันตกที่พบมี 485 ชนิด เป็น อาหาร คาว 282 ชนิด ได้แก่ แกง ดับ เครื่องจิ้ม ยำ ลาบ พล่า เบ็ดเตล็ด ผัด และอาหารจานเดียว อาหารหวาน 95 ชนิด ได้แก่ นึ่ง ตับ กวน ทอด และอบ ปิ้ง ย่าง จี่ อาหารถนอบและแปรรูป 98 ชนิด ได้แก่อาหาร ถนอมและแปรรูป โดยการใช้เกลือ โดยการทำแท้ง โดยการทอด โดยการใช้น้ำตาล และ โดยการใช้ วิชีอื่น ๆ อาหารว่าง 10 ชนิด ได้แก่ นึ่ง และเบ็ดเตล็ด

ศักยภาพของอาหารพื้นบ้านภาคกลางค้านตะวันตก พบว่า อาหารพื้นบ้านภาคตะวันตก
ทุกประเภทมีสักยภาพค้านแหล่งวัตถุคิบที่ระคับสูง ค้านกระบวนการผลิต พบว่า อาหารคาว
อาหารถนอมและแปรรูปมีสักยภาพที่ระคับสูง อาหารหวานมีสักยภาพที่ระคับปานกลาง ส่วน
อาหารว่างมีสักยภาพที่ระคับต่ำ สักยภาพค้านการผลิตในเชิงพาณิชย์ พบว่า อาหารถนอมและแปร
รูปมีสักยภาพค้านการผลิตในเชิงพาณิชย์ที่ระคับสูง ส่วน อาหารหวาน และ อาหารว่าง มีสักยภาพ
ที่ระคับปานกลาง ศักยภาพค้านการเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ พบว่า อาหารคาวมีศักยภาพค้านการ
เป็นอาหารเพื่อสุขภาพที่ระคับปานกลาง ส่วนอาหารถนอมและแปรรูป อาหารว่าง และ อาหาร
หวาน มีสักยภาพที่ระคับต่ำ ศักยภาพการถ่ายทอดภูมิปัญญา พบว่า อาหารพื้นบ้านภาคตะวันตก
ทุกประเภท มีศักยภาพที่ระคับสูง

Pattharatira Naklumpa 2008: Potential of Thai Wisdom in the Western Central Region Local Food. Master of Home Economic, Major Field: Home Economics, Department of Home Economic. Thesis Advisor. Associate Professor Obcheuy Wongtong, M.S. 280 pages

The study of potential of Thai Wisdom in Western Central Region was conducted by studying the types of local foods and potential of Thai Wisdom in tern of source of raw material, production process, commercial production, healthy food and wisdomtransfer. Sampling was done by using 72 elderly members of agricultural housewife group, using multi-stage random sampling and data were collected by interviewing data were analyzed by frequency, mean and percentage.

The result discovered 485 kinds of local food in the Western Central Region which could be separated into 4 groups. There were 282 main food, such as curry, boiled food, spicy salad, miscellaneous, fried food, and main dishes, 95 dessert, such as steamed, boiled, deep fried, stir-mixed, and roasted food. 98 preserved and processed food were divided as salt preservation, drying preservation, frying production, sugar preservation, and intergrated into process preservation. 10 snack were divided as steamed food and miscellaneous example

Studying the potential of local food in the Western Central Region found that all type of Western Central local food were at high level in source of raw material. The potential in production process, main dish preserved and processed food were at high level where as dessert was at moderate level and snack was at low level. For the potential in commercial production, only preserved and processed food was at high level while dessert and snack were at moderate level. The potential in healthy food utilization, main dish was at moderate level where as preserved and processed food, snack and dessert were at low level. For the wisdom transfer, it was found all type of western central local food were of high level.